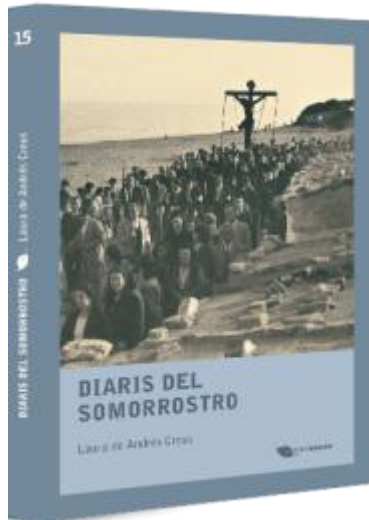

Una història de solidaritat amb testimonis i documents inèdits

Un document excepcional amb imatges inèdites, en el qual es descriuen amb detall les principals dificultats, les efemèrides, les activitats i, fins i tot, les despeses que va generar l'obra social d'aquests joves des que van posar els peus al Somorrostro, a les acaballes de l'any 1948, fins a la demolició, l'any 1966, de l'última barraca d'aquell barri oblidat.

A la Barcelona dels anys quaranta, el fenomen del barraquisme no era nou. De la barriada del Somorrostro, ja se'n tenia constància a finals del segle XIX. Però l'augment sobtat de població amb baixos recursos després de la guerra va fer que s'hi creessin noves construccions, autèntics infrahabitages els habitants dels quals no tenien accés a serveis bàsics com l'aigua o l'electricitat, i encara menys a la sanitat o l'educació.

Elaborat a partir dels diaris personals de **Guillem Masana** i **Montserrat Serra**, aquest volum descriu l'obra social que **Carme Catà**, **Pilar Bonfill**, **Vicenç Sánchez Bubi**, **Xavier Vallory** i una colla d'altres joves de vint anys, catòlics, laics i compromesos amb l'Església, van dur a terme en aquella època al Somorrostro. No coneixien aquell barri, però un cop el van descobrir, empesos per un sentiment de justícia, van decidir que calia ajudar els seus habitants. I se'n van sortir amb resultats excel·lents. Coneixedors de la feina duta a terme per aquest grup inicial, els caputxins van decidir implicar-se en el projecte, fet que els donava cobertura «institucional» davant els paranys i entrebancs que posava l'Església oficial.

"Mentre les autoritats franquistes miraven deliberadament cap a una altra banda, moltes persones van decidir abandonar el confort de la seva llar per arromangar-se i baixar al Somorrostro en un intent tossut de dignificar les vides de les persones que (mal)vivien en aquelles barraques. No s'han penedit mai de fer-ho. De ben segur que aquella gent a qui van ajudar encara agraeixen la seva implicació. Aquest llibre recull el seu testimoni. I, amb tota humilitat, n'és un homenatge sincer." **Laura de Andrés Creus**

Els dietaris detallistes de Guillem Masana donen una idea de l'empenta d'aquells joves: "Va ser un temps d'esforç per mantenir l'ensenyament d'aquells nens els diumenges al matí, malgrat que tots tenien les seves obligacions". Alguns anaven a l'Escola Massana, altres estudiaven a l'Escola de Perits Industrials. Vallory, per exemple, anava per a pilot a l'Escola Naval. "Tots eren fills de famílies acomodades i catòlics practicants convençuts. Sempre hi anaven ben vestits, ells amb americana i corbata, i elles amb vestits arreglats i decents." El seu àmbit d'actuació era la coneguda com a zona D del Somorrostro. La barriada havia estat dividida en cinc zones: A, B, C, D i E. Les dues primeres englobaven les barraques que eren a la Barceloneta. La C es trobava davant de la fàbrica de Catalana de Gas i de l'Hospital del Mar. La D, on ells havien tirat l'àncora, estava formada per unes 600 barraques que transcorrien del carrer del Gas al desguàs de la fàbrica Gas Lebon. I, finalment, la E, que comprenia la zona coneguda com a Aguas Calientes fins al Poble Nou.

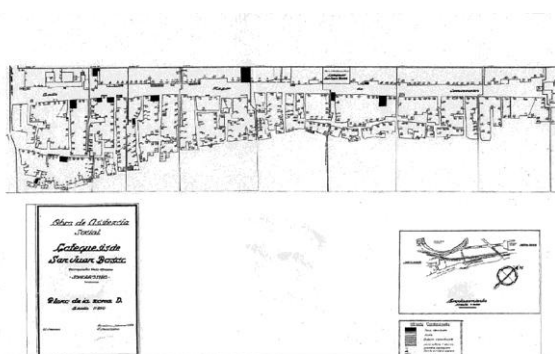
Davant seu, en aquella terra de ningú, els nens s'amuntegaven arreglats als bancs. A ulls de les autoritats, els barraquistes començaven a no ser uns desconeguts, tot i que més amb una finalitat controladora i repressora que no pas per la voluntat de garantir-ne els drets fonamentals i posar fi a aquella situació que els havia tocat viure.

*"La sortida a la llum dels **Diaris del Somorrostro** suposa un acte de reconeixement a aquell grup de joves "de bona família" i de frares caputxins que no van dubtar a enfangar-se els peus i els baixos dels hàbits per ajudar milers de persones a qui la Barcelona oficial havia girat l'esquena. " **Montse Costas**, editora*

Laura de Andrés Creus (Barcelona, 1978) és llicenciada en periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona. Treballa al Gabinet de Comunicació de la UGT de Catalunya. Ha col·laborat al setmanari *El Temps* i al suplement econòmic «*El Cèntim*», del diari *Avui*. És autora dels llibres *El preu de la fam. L'estraperlo a la Catalunya de la postguerra* (Ara Llibres, 2010), *Barraques. La lluita dels invisibles* (Ara Llibres, 2011) i *Vides apuntalades. 25 anys d'aluminosi al Turó de la Peira* (UOC Editorial, 2015).

“Quan aquell divendres a la tarda fra Jordi Cervera va obrir-me les portes del convent, el seu *Pau i bé*, alt i clar, va ressonar al vestíbul. Em va resultar, sens dubte, la benvinguda més acollidora que un desconegut podia rebre. Un *Pau i bé* que es repetiria en cadascuna de les múltiples trobades que tindríem, dins i fora del convent. I que, a mesura que l’escoltava una vegada rere l’altra, se’m feia més i més adient per intentar definir amb senzillesa el treball complex que van desenvolupar a benefici dels veïns del Somorrostro. *Pau i bé*. Malgrat que la ciutat els hagués relegat a ciutadans de segona. *Pau i bé*. Tot i la lluita constant per dignificar les seves condicions de vida fins que arribava el dia en què poguessin optar a un habitatge digne. *Pau i bé*. Malgrat que les autoritats franquistes els reprimissin primer i els tractessin amb un paternalisme humiliant. *Pau i bé*. Aquesta va ser la recepta que els caputxins desplaçats al Somorrostro els van administrar diàriament i sense dosi màxima. *Pau i bé*.”

Col·loqui Diaris del Somorrostro

Col·loqui amb motiu de la presentació del llibre *Diaris del Somorrostro* (Mediterrània, 2018), de la periodista i escriptora **Laura de Andrés**. Amb la presència de **Montserrat Serra**, testimoni del llibre, i de **Manel Gausa**, fotògraf que va recollir instantànies del barri a l'obra *Somorrostro*, coeditat per Líniazero Edicions i l'Ajuntament de Barcelona al 2013. Moderarà l'acte **Montse Costas**, editora de Mediterrània.

DIJOUS 19 D'ABRIL 19:00 hores

altair

LLIBRERIA ALTAIR
www.altair.es

Gran Via 616, 08007 Barcelona
altairviages @altairviages

COL·LABOREM

[Editorial Mediterrània](#)

DIARIS DEL SOMORROSTRO, Laura de Andrés Creus

Pàgines: 120 | PVP 17,00 €